ମନସ୍ୱୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ: ଶିକ୍ଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ

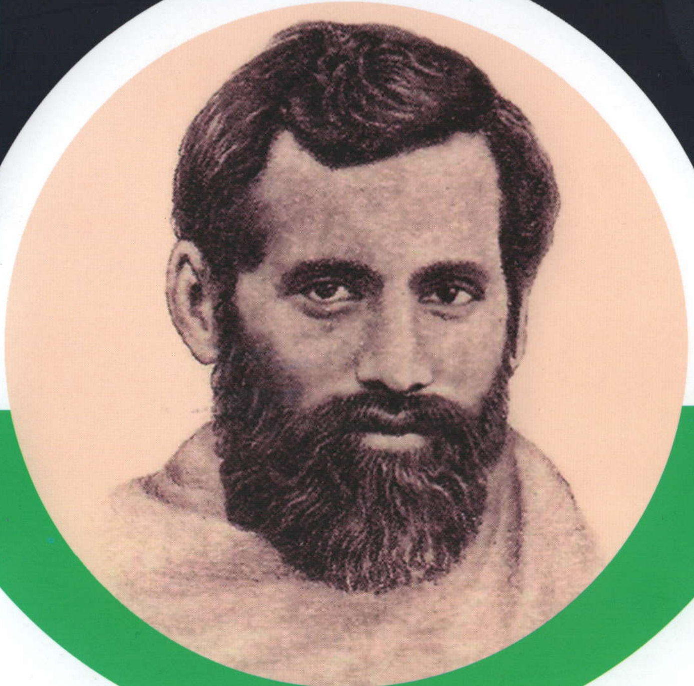

ପ୍ରଫେସର ବସନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା

KISS
KALINGA INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES

କିସ୍ ମାନିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡିଶା

ଉତ୍କଳମଣି ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ (୧୮୭୭-୧୯୨୮) ଥିଲେ ଆଧୁନିକ ଓଡିଶାର ଅନ୍ୟତମ ନିର୍ମାତା । ବିପୁଳ କର୍ମଧାରା ଭିତରେ ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ବହୁବିଧ; କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ କଥାରେ କହିଲେ ସେ ଥିଲେ ବିପନ୍ନ ଜନତାର ଦରଦୀ ବନ୍ଧୁ । କର୍ମ ଓ କରୁଣାର ଅବତାର । କବି, ଶିକ୍ଷା-ଦାର୍ଶନିକ, ଚିନ୍ତାନାୟକ, ରାଜନୈତିକ ନେତା, ସମାଜସେବୀ, ସଂଗଠକ ଓ ସମ୍ପାଦକ ଏପରି ବହୁ ବିଚିତ୍ର ପରିଚୟ ସମନ୍ୱିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱକୁ ମହୀୟାନ କରିଥିଲା। ଅଧୁନିକ ଓଡିଶାରେ ସାମୂହିକ ଜୀବନଦୃଷ୍ଟି ଗଢିବାରେ ଓ ପ୍ରାଦେଶିକତାର ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ଧାରାକୁ ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ସମିଶ୍ରିତ କରିବାରେ ତାଙ୍କ ଭୂମିକା ଅନବଦ୍ୟ । ତାଙ୍କର ବହୁବିଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଭିତରୁ ଶିକ୍ଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ - ଏହି ଦୁଇଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଦିଗକୁ ନେଇ କିଛି ଆଲୋଚନା କିସ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଗୋପବନ୍ଧୁ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଚେୟାର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ସଂକଳିତ ହୋଇଛି ଏଇ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥଟିରେ । ରଚନାଗୁଡିକର ତାତ୍ତ୍ୱିକ ଅନୁଶୀଳନ, ତଥ୍ୟଗତ ନୂତନତା ଓ ସମକାଳିନ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ପାଠକ ଓ ଗବେଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ ।

ପ୍ରଫେସର ବସନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା (୧୯୫୫) ଜଣେ ସୁପରିଚିତ ସାହିତ୍ୟ ସମାଲୋଚକ, ଅନୁବାଦକ ଓ ଭାଷାବିତ୍ । ଓଡିଆ ଭାଷାର ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ମାନ୍ୟତା ପ୍ରାପ୍ତିରେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ୟମ ଓ ଅବଦାନ ଅନସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ । ଏନ୍.ସି.ଇ.ଆର.ଟିର ଭୁବନେଶ୍ୱର ସ୍ଥିତ ରିଜିଓନାଲ ଇନ୍‌ଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ଏଜୁକେଶନରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରଫେସର ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଅବସର ନେବାପରେ ସେ କିସ୍ ମାନିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଚେୟାର ପ୍ରଫେସର ପଦରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ । ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ସେ ଲେଖିଥିବା ମୂଲ୍ୟବାନ ରଚନାଗୁଡିକ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥରେ ସଂକଳିତ ।

ISBN 8174701673

ରିସର୍ଚ୍ଚ ଚେୟାର ଗବେଷଣା ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

ମନସ୍ୱୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ: ଶିକ୍ଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ

ପ୍ରଫେସର ବସନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଗୋପବନ୍ଧୁ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଚେୟାର ପ୍ରଫେସର

 କିସ୍ ମାନିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ରିସର୍ଚ୍ଚ ଚେୟାର ଗବେଷଣା ଗ୍ରନ୍ଥମାଳା

ମନସ୍ୱୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ: ଶିକ୍ଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ

ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂକଳନ

ପ୍ରଫେସର ବସନ୍ତ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଚେୟାର ପ୍ରଫେସର

ପ୍ରକାଶକ: **କୁଳସଚିବ, କିସ୍ ମାନିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ**
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୪

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ: ୨୦୨୧

ମୁଦ୍ରଣ : ପ୍ରିଣ୍ଟଟେକ୍ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରା.ଲିଃ., ଭୁବନେଶ୍ୱର-୨୪

ମୂଲ୍ୟ : ₹୧୫୦/-

Research Chair Publications
MANASWEE GOPABANDHU:SIKSHYA O SAHITYA
Collection of Essays (Odia)
by **Prof. Basanta Kumar Panda**
Gopabandhu Das Research Chair Professor

Publisher : Registrar, KISS Deemed to be University
Bhubaneswar-24

1st Editon : 2021

ISBN : 978-81-949016-9-3

Printed at : Print-tech Offset Pvt. Ltd.
Bhubaneswar-24

Price : ₹ 150/-

ସୂଚୀପତ୍ର

ଅଗ୍ରଲେଖ	୫
ମୁଖବନ୍ଧ	୭
କୃତଜ୍ଞତା	୯
ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷାଦର୍ଶନ ଓ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଦର୍ଶ	୧୩
ସାଂପ୍ରତିକ ଶିକ୍ଷା ସମସ୍ୟା ଓ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଶିକ୍ଷାଚିନ୍ତା	୨୪
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ନାରୀଶିକ୍ଷା	୨୮
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଭାଷା ଭାବନା	୩୧
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି - ମାତୃଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା	୩୭
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ଶାନ୍ତିନିକେତନ	୪୩
ରେନେସାଁସର ଉତ୍ତର ସାଧକ ଗୋପବନ୍ଧୁ	୫୧
ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ : ଏକ ନବମୂଲ୍ୟାୟନ	୫୮
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ସତ୍ୟବାଦୀ ଓ ଉଚ୍ଚାଙ୍ଗ ସାହିତ୍ୟ	୬୫
ସତ୍ୟବାଦୀ ଯୁଗ ଓ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ କବିତାରେ ପ୍ରକୃତିର ଜାତୀୟତାବାଦୀ ଚିତ୍ର	୭୩
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତୀୟତାର ପରିଚୟ	୮୭
ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଆଦର୍ଶର ଉପଯୋଗିତା	୯୧
ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ ଚିନ୍ତା	୯୭

❑ ❑